

80 bezrobotnych przy robocie W portach Warszawy

W drugiej połowie lipca r. b. przystąpiono do pierwszej serii robót przy budowie portu kanałowego i kanału żeglownego na Żeraniu, mającego stanowić w przyszłości połączenie między Wisłą i Bugiem. Zarazem port ten oraz kanał odgrywać będą b. ważną rolę w związku z osuszeniem podmokłych terenów miejskich położonych na prawym brzegu Wisły, skąd wody gruntowe, ściągane otwartymi rowami, odprowadzane będą do powyższego kanału.

Obecnie roboty na Żeraniu ograniczone są do robót ziemnych przy wykopie pod odcinek kanału między Wisłą i szosą wodociągową z Warszawy do Nowego Dworu na długości około 1 km. Przy robotach tych zatrudnionych jest przeszło 500 bezrobotnych, pracujących w grupach po 4 dni w tygodniu każda.

Również prowadzone są roboty ziemne przy budowie trzeciego skolei basenu w porcie handlowym i wytwarzaniu z materiału

ziemnego, wydobytego z tego basenu, terenu pod portową stację rozrzedową. Przy robotach tych zatrudnieni są bezrobotni w liczbie około 270 osób.

Ogółem więc przy robotach portowych na terenie Warszawy zajętych jest obecnie około 800 bezrobotnych. Roboty te będą prowadzone bez przerwy, o ile pozwolą na to warunki atmosferyczne.

Zmniejszenie tempa eksmisyj mieszkaniowych

W ostatnim tygodniu zmniejszyło się tempo sądowych eksmisyj mieszkaniowych. Do wydziału opieki społecznej zarządu miejskiego zgłosiły się tylko 3 rodziny eksmitowane za niepłacenie ko mornego z domów przy ul. Wołyńskiej 11 (4 osoby), Oboźnej 2 (6 osób) i Wrzesińskiej 2 (8 osób), ubiegające się o umieszczenie w schroniskach dla bezdomnych. Wobec braku miejsc, podania ich narazie nie mogą być uwzględnione.

Skutki kryzysu

Wśród różnych grup społecznych

Bezrobocie i kryzys gospodarczy dotknęły tak szerokie warstwy społeczne, że bodaj niema ani jednej grupy ludności, która by skutkiem przesilenia nie uciepiała.

Statystyka wogóle, a społeczna w szczególności, rozróżnia między innymi t. zw. zawodowo czynnych i osoby, pozostające na utrzymaniu innych członków rodzin. Do zawodowo

czynnych należą osoby, które pracują w pewnym określonym zawodzie, czerpiąc z niego środki utrzymania dla siebie i swych rodzin. U nas w Polsce te dwie grupy ludności dzielą się liczbowo na dwie prawie równe części, jeżeli jednak weźmiemy: poszczególne grupy narodowościowe (względnie wyznaniowe), okaże się, że liczby stosunkowe, dotyczące za-

wodowo czynnych, nie odpowiadają uładowi ludnościowemu. Tak więc katolicy stanowią 63.8 proc. całej ludności, a zawodowo czynni — 62.8 proc., gr.-katolicy odpowiednio 11.2 proc. i 18.9 proc., prawosławni — 10.6 proc. i 12.6 proc., ewangelicy 3.8 proc. i 8.6 proc., wreszcie żydzi 10.5 proc. i 6.8 proc.

Ponieważ, po wyeliminowaniu zawodowo czynnych, pozostała część ludności znajduje się na utrzymaniu zawodowo czynnych, którzy wobec nich grają rolę żywicieli, przeto bynajmniej nieobojętną jest rzeczą, w jaki sposób i w jakiej mierze jest wzajemny stosunek liczbowy tych dwóch grup; im bowiem więcej jest zawodowo czynnych, tym mniej będzie osób pozostających na ich utrzymaniu i odwrotnie. Z przytoczonych wyżej liczb wynika, że w najlepszym stosunkowo położeniu są gr.-katolicy i prawosławni, gdyż wśród nich ilość zawodowo czynnych jest większa, aniżeli to wypadło ze stosunków ludnościowych, katolicy natomiast ewangelicy i żydzi znajdują się w położeniu znacznie gorszym, gdyż ilość zawodowo czynnych jest mniejsza.

Oczywiście zatem jest rzeczą, że ponieważ katolicy, ewangelicy i żydzi liczą stosunkowo najmniej zawodowo czynnych, przesilenie gospodarcze i bezrobocie dotknie ich na nich właśnie się odbija, ponieważ na utracie zarobku przez żywiciela rodziny cierpi największa również liczba osób, pozostających na ich utrzymaniu. Szczegółowe obliczenia w zupełności to potwierdzają, na 100 bowiem zawodowo czynnych wśród katolików przypada 83.9 osób na ich utrzymaniu, wśród gr.-katolików 56.2, prawosławnych — 60.0, wśród ewangelików — 88.0, wśród żydów — 195.1.

Jeżeli porównamy poszczególne zawody, różnicę stosunków będzie niezwykła. Z większych grup najmniej dotknięte bezrobociem będzie rolnictwo, gdyż na 100 zawodowo czynnych jest 64.1 osób na utrzymaniu żywicieli. Następne miejsce zajmuje służba publiczna ze 130.1 osobami pozostającymi na utrzymaniu, dalej przemysł — 178.8, handel — 210.7 i komunikacja — 242.5. Potwierdza to ogólne mniemanie, że pomimo bardzo ciężkiego położenia, w jakim się rolnictwo nasze znajduje, na wsi naogół biorąc, głodu się nie odczuwa.

Najdotkliwiej więc kryzys i bezrobocie odbija się na zatrudnionych w komunikacji. Ponieważ jednak jest to grupa bardzo nieliczna, wynosi bowiem tylko 1.8 proc. ogólnej ilości zawodowo czynnych, przeto na ogólnie wyniki grupa ta wpływu dużego nie ma. Natomiast położenie przemysłu i handlu jest nader ciężkie, gdyż bezrobocie dotyka stosunkowo największą ilość osób.

Najliczniejszą grupą społeczną są rolnicy, którzy wśród zawodowo czynnych wynoszą 73.8 proc. Pomimo stosunkowo najniższego dochodu społecznego przypadającego przeciętnie na jednostkę w rolnictwie, wobec małej ilości osób, pozostającej na utrzymaniu żywicieli, w grupie tej bezrobocie jest stosunkowo najmniej dotkliwie, łatwiejsze też jest do przetrwania.

RADJO

Sobota, dn. 23 września.
Od 7 — 8 Audycja poranna. — 12.05 Muzyka z płyt. — 12.25 Codzienny Przegląd Prasy Polskiej. — 14.55 Muzyka z płyt i komunikaty. — 15.05 Wiadomości bieżące. — 16.00 Audycja dla chorych. — 16.30 Muzyka wokalna i lekka z płyt. — 17.00 Odczyt aktualny. — 17.15 Muzyka lekka. — 18.10 Odczyt p. t. „Sobieski i zamek w Olesku”. — 18.30 Recital skrzypcowy Lidii Kmitowej. — 19.15 Transmisja z Chelma Lubelskiego capstrzyku oraz apelu Poległych z okazji Święta Pułkowego 7 p. p. Legionów. — 19.45 Kwadrans literacki. — 20.00 Muzyka lekka. — 21.15 Przegląd Prasy krajowej i zagranicznej. — 21.30 Koncert Chopinowski. — 22.00 Muzyka taneczna. — 22.25 Wiadomości sportowe. — 22.40 D. c. muzyki tanecznej.

Zmarli

p. Stanisław Drązewski, l. 31, w Warszawie.
S. p. Tekla z Brudzkich Nowicka, w Warszawie.
S. p. Roman Groniowski, inżynier, w Warszawie.
S. p. Leon Golc, w Łodzi.
B. p. Henryk Binietał, l. 86, w Warszawie.
S. p. Teofila z Dziegielewskich Sikora vel Sikorska, l. 80, w Warszawie.
S. p. Stanisław Krukowski, l. 77, w Warszawie.

Ofiarnością Czytelników ABC zbudowany gmach

nie może ulec zniszczeniu i zagładzie

W zimowych miesiącach zeszłego roku, redakcja nasza podjęła intensywną akcję pomocy, najstraszliwszej nędzy, składającej się przeważnie z bezrobotnych i bezdomnych, gnieźdzących się na Osiedlu Targówek. Apel do Czytelników naszych wywołał odzew i hojny. Siostra Teresa, kierowniczka świeckiego zgromadzenia Złotego Krzyża Samarytańskiego, którego celem i zadaniem jest niesienie pomocy i opieki najbardziej przez los upośledzonym nędzarzom, przy pomocy ofiar w gotowości, odzieniu i artykułach spożywczych, oraz paliwie, składanych przez Czytelników „ABC”, zgromadziwszy dokoła swych poczyną grono ludzi dobrej woli, a nawet poświęcenia, starała się w miarę możliwości ulżyć tej ciężkiej niedoli.

Poczuwamy się dziś do obowiązku poinformowania tych wszystkich, — którzy czynnie zareagowali na nasze wezwanie o ratunek, w tej ciężkiej dla mieszkańców Osiedla Targówek chwili, — jakie są konkretne rezultaty naszej zbiórki i jakie są trwałe owoce zainicjowanej przez nas akcji.

Poza doraźną pomocą w formie rozdawanej, aż po letnie miesiące codzienne, zupy dla zgórą 300 osób, stałej pomocy lekarskiej i środków leczniczych, oraz rozmięczeniu kilkunastu najciężiej chorych w szpitalach warszawskich poza rozdaniem przeszło 3000 sztuk odzieży, mydła, węgla pomiędzy nagie i bose rzesze biedaków, przedewszystkiem akcja została podjęta w kierunku ratowania dzieci. W wydzierżawionym domku, odnowionym i prowizorycznie bodaj umebelowanym, mieści się przedszkole, uczęszcza doń 30 dzieci, opłacających od 2 — 5 zł. miesięcznie, gdzie, prócz nauki, otrzymują pożywienie. Przysparza to 10 sierot, stwarzając załazek sierocińca, dla tych maleństw, które nie miały żadnej opieki, włączając się po Osiedlu. Poza tem 100 dzieci garnie się do domku SS. Zł. Krzyża Samarytańskiego, gdzie, oprócz przedszkola, prowadzi się w niezmiernie trudnych warunkach ochronkę. Ciężkość i okaleczenie nie pozwala rozszerzyć tej akcji, a opieka nad temi dziećmi, jest rzeczą konieczną, tembardziej teraz, gdy nadchodzi zima i znów groźba chłodu i głodu, której dorywcza pomoc zeszłoroczna zapobiec na dłuższą metę nie może. Działalność opiekuńcza nad temi dziećmi, nie ograniczyła się tylko do domycia ich z wielomiesięcznego brudu i wygojenia ran, z tego brudu powstałych. Większość tych dzieci przystąpiła na wiosnę do I Komunii św. Umieją już czytać, chętnie pożyczają książki ze skromnej biblioteki S. Teresy, wybieranej z ofiar.

Lecz fundusze ofiarowane wyczerpały się już i znów widmo braków ciężkich, puka do domków Osiedla. Stosunkowo jest mniej już cierpiących skrajną nędzę, część otrzymała pracę, ale sporo jest rodzin, które nadal koczują w budkach nieszczelnych, po 10 osób na 2 mtr. kwadratów, nie tylko w skrajnej biedzie i głodzie, bez kawałka węgla, na ostro zapowiadającą się zimę, ale i bez żadnej nadziei polepszenia strasznych warunków egzystencji. Nie mogąc zaradzić wszystkiemu, S. Teresa błaga Czytelników naszych o pomoc w ratowaniu bodaj dzieci. Bez poparcia ze strony społeczeństwa, nie będzie mogła dalej prowadzić sierocińca i ochronki.

Poza naszym p. Jurskim z Zacisza, który stale ratuje biedaków kartoflami i kapustą, pierwszy po wakacjach wznowił swój udział w pomocy osiedlanym dzieciom właściciel Adrij, p. Moszkowicz, dając codziennie 3 litry mleka, oraz kawę i chleb. Oby to się stało hasłem do dalszych ofiar. Jest pilna potrzeba donajęcia bodaj jednego pokoiku na sierociniec, palacą kwestiją jest sprawa węgla na opalenie tych paru pokoi, gdzie 140 dzieci spędzać może całe dnie. Oczywiście, wszelkie artykuły żyw

nościowe decydują o możliwości udzielenia dzieciom codziennie litki ciepłej strawy, tej strawy, której w większości w domu wcale nie dostają i która stanowi jedyne ich codzienne pożywienie. Każda zbędna sztuka ubrania, bielizny, obuwia ofiarowana dla dzieci Osiedla Targówek, będzie użytkowana dla istotnie potrzebujących, prawie nagich dzieci. W tym zapałym zakątku, gromadzącym wszelkie myty podmiejskie, zorganizowano już hufiec skautowski. Mali chłopcy, co przed rokiem

przeżegnać się nie umieli, dziś wita się słowem Bożem, rozumieją, że kto kradnie, lub kłamie, ten nie może zostać harcerzem. Te małe dzikusy, z przed roku, własnymi groszowymi składkami i własną pracą, dźwignęli pierwszy krzyż na terenie Osiedla, uroczyste poświęcony przez ks. proboszcza Gołdźniewskiego, na wiosnę. Praca kulturalna - oświatowa postępuje tam owocnie, dźwignął się już poziom moralny tego zbiedzonego, wygłodniałego środowiska.

Czyż można dać upaść zbożnemu dziełu? A przecież bezmiar bezradziejnej nędzy jest najsilniejszym bodaj elementem rozkładowym, zwłaszcza, gdy szpony głodu wystrzy jeszcze mroź.

Czas dla wszystkich są bardzo ciężkie, lecz gdy każdy da choć troszeczkę, to każdy grosz zaważy na szali, każdy dar rozgrzeje zmarznęte dziecko bezrobotnych lub sierotę. Nie dajmy upaść dziełu, które jest Waszym dziełem, Czytelnicy. Gorąco popieramy apel S. Teresy, w głębokim przekonaniu, że i teraz nie przejdzie on bez echa.

Wszelkie paczki prosimy kierować na ręce S. Teresy, poczta Targówek Osiedle, ofiary pieniędzy składać można w Administracji naszego pisma, Zgoda 1, dla dzieci i „biedaków” Osiedla Targówek.

14-ty dzień ciągnięcia V-ej klasy I i II ciągnięcie Główne wygrane

20.000 zł.: 9671.	
10.000 zł.: 111404 114317 132682	
5.000 zł.: 527 67671.	
2.000 zł.: 2248 6156 17161 19697	
20647 21172 35397 50331 56728	
61461 74170 75804 104726 110836	
131319 133137 136781 147330	
149948 152027 153658.	
1.000 zł.: 119 2304 2667 5030	
6327 10468 11395 11557 12148	
15265 33463 35937 40528 42972	
43193 50971 57068 64543 76144	
83299 83891 83719 86161 87807	
88407 92091 93120 93311 94998	
105880 109454 113535 115046	
122704 123700 124986 129200	
129893 131033 131592 135424	
136484 143124 146727 154910.	
20.000 zł.: 3100 123519	
15.000 zł.: 133196.	
10.000 zł.: 18722.	
5.000 zł.: 38610 83665 84333	
149762,	
2.000 zł.: 4431 27451 25844	
27204 29870 32274 55631 58386	
65907 82446 89504 103486 112635	
121463 136120 140440 153336.	
1.000 zł.: 7110 9184 9721 16959	
17142 26053 30993 33238 48181	
48701 48199 51901 53218 60947	
66500 66169 68497 81390 82067	
85557 91861 95234 97733 100398	
101876 108167 111742 117117	
149078 149476 151522 154976.	

Very.

DZIAŁ LEKARSKI

PRZYCHODNIA 9 r.-9 w. Niedz. do 6. Wizyta 2 zł. TWARDA 4 WENERYCZNE Niemoc płciowa skóra. Analizy do 6. Wizyta 2 zł. (Ostre i chroniczne) Elektroterapia

Dr. med. Wł. Proszower PSYCHOTERAPIA Leczy nerwice, nalogi, jankanie, zaburzenia i zbrocenia płciowe. Od 3—7 w. Zórawia 42, tel. 9.86-23

KOSMETYKA WADY CERY Skóry, włosów, zyl. Elektroterapia. D-rzy Zofia i Feliks ROSTKOWSCY Tel. 8.99-29. Mokotowska 51

TAŃCÓW Szkoła Ryszarda Sobieszewskiego została otwarta w wytwornym, dużym, specjalnie przystosowanym lokalu w domu hr. Potockiej Krakowskie Przedmieście 17, I p. front. Sekretariat szkoły przyjmuje zapisy na komplety zbiorowe, akademickie i lekcje oddzielne codziennie od godz. 12 r. do 9 wiecz.

MYDŁO „PIAST” PEŁNOTŁUSTE

faktycznie jest najlepsze

Kupując przekonasz się przez próbę

TEATRY

NARODOWY: Dziś i jutro sztuka H. Bergmana „Testament Jaśka Panna” z Junoszą - Stępkowskim, Andrzejewską, Justianem, Zniczem. W próbach dramat Rostworowskiego „U me ty”.

NOWY: Dziś i jutro „Świt, dzień i noc” z Malicką i Węgierką, po cenach znizowanych. W próbach sztuka Musseta „Nie igra się z miłością”.

LETNI: Dziś i jutro komedia Vebera i Madisa „Spódniczka czy toga” z Wesolowskim, Grabowskim i Waltemrem.

NOWA KOMEDIA: We wtorek otwarcie sezonu komedia Hemara „Firma” z Jaraczem i Modzelewską.

8.30 (ul. Mokotowska): Dziś i jutro operetka Gilberta „Hotel Imperial” z Niną Grudzińską.

REX (ul. Karowa 18): Dziś i jutro rewja „Wszystko dla wszystkich” z Dymszą, Norą Ney i atrakcjami zagranicznymi.

CYGANERKA (lokal „Morskiego Oka”): Dziś i jutro rewja „Ram-Pam-Pam” z Pogorzelską, Z. Halama, Woszczerowiczem.

PRASKIE OKO (Zygmuntowska 10): Dziś i jutro rewja „Z całego serca” z Gruszczyńskim i Nowicką.

STUDIO IM. ŻEROMSKIEGO: Od dziś widowisko L. Schillera „Gody” w reżyserji Wiercińskiego.

WYSTAWY

INSTYTUT PROPAGANDY SZTU KI: Międzynarodowa Wystawa Drzeworytów.

ZACHĘTA: Wystawa batalistyczna p. t. „Żołnierz i koń w sztuce polskiej” oraz wystawa szczepu „Rogate serce”.

MUZEUM NARODOWE: Podwale 15-8 muzeum wojska.

KAMIENICA BARYCZKÓW: Państwowe zbiory sztuki. Galeria sztuki polskiej XIX i XX w.

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE im. Erazma Majewskiego (Pałac Staszica) otwarte w środy, piątki i niedziele od g. 10—14.

KINA

ADRIA: „Pod pręgierzem”.

ALFA: „Martwy Dom”.

AMOR: „Chandur”.

APOLLO: „Dzieje Grzechu”.

ARENA: „Ziemia pragnie...” i dodatki dźwiękowe.

ATLANTIC: „Pieśń nad pieśnią”.

BAJKA: „Czerwony ślad” i „Szaleńcy”.

CAPITOL: „Jasnowłosy sen”, „Demon wielkiego miasta”.

CASINO: „Nowoczesny Robinson”.

COLLOSSEUM: „Jego ekscelencja subjekt” i „rewja i klasa”.

COLLOSSEUM m. sala: „Raj Podłoków”.

CORSO: „Sześć godzin życia” oraz komedia.

CRISTAL: „Drewniane krzyże”.

EUROPA: „Uśmiech szczęścia”.

FILHARMONJA: „Pożegnanie z bronią”.

FAMA: „Szaleństwo amerykańskie”.

FORUM: „Dziwny dom”.

GLORIA: „Król cyrku”, „Księżna Lowiczka”.

HOLLYWOOD: „Rocambole” i re wja.

LOS: 1) „Stalowa dłoń”, 2) „Mumia”.

MEWA: „Dlaczego zgrzeszyłam” i „Gdybym miał miljon”.

MAJESTIC: „Don Kiszot”.

MASKA: „Kazdemu wojno kochać”, „Dwał pechowcy”.

NOWA TOMBOLA: „Frankenstein” i „Congorilla”.

PAN: „Sprawca nieznany” i dodatki.

PETIT - TRIANON: „Pożegnanie z grzechem”, „Panienka i miljon”.

RIVIERA: „Arka Noego” i „Bezimienni bohaterowie”.

STYLLOWY: „Jaka mnie pragniesz”.

BOKÓŁ: „Ekstaza” i dodatki.

TON: „Jego ekscelencja subjekt”.

UCIECHA: „Miłość w aucie”.